

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U000817

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 05-02-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ховрякова Тетяна Ігорівна

2. Tetiana I. Novriakova

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 011

Назва наукової спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Галузь / галузі знань: освіта

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Освітні, педагогічні науки

Дата захисту: 22-02-2024

Спеціальність за освітою: Біологія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ID 4474

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 14.09.39, 14.09.03

Тема дисертації:

1. Розвиток ідеї підготовки учнівства до сімейного життя на шпальтах журналу «Сім'я і школа» (70–80-ті рр. XX ст.): гендерний підхід
2. Development of the Idea of Preparing Students for Family Life in the Pages of the Magazine 'Family and School' (1970s-1980s): a Gender Approach

Реферат:

1. Наукова праця є історико-педагогічним дослідженням спрямованим на систематизацію теоретичних поглядів та практичного досвіду реалізації ідеї підготовки учнівства до сімейного життя на шпальтах журналу «Сім'я і школи» (70-ті – 80-ті рр. XX ст.) з позицій гендерного підходу. Актуальність наукової параці визначається станом суспільного розвитку України, який відбивається на існуванні його головної ланки – сім'ї, яка має бути опорою для розвитку особистості, забезпечуючи їй моральну та матеріальну основу. Сім'я є першоосновою суспільства, її стабільність як соціального інституту загалом забезпечує розвиток держави, тому стале існування сім'ї є залишається одним з пріоритетів державної соціокультурної, зокрема освітньої політики, що підтверджується нормативно-правовими актами. Мета дисертаційної праці – схарактеризувати розвиток ідеї підготовки учнівства до сімейного життя на сторінках журналу «Сім'я і школа» (70-80- ті рр. XX ст.) з позицій гендерного підходу задля виявлення виховних концептів пізньюрадінського періоду, сталість

яких гальмує процес імплементації гендерної рівності до вітчизняного освітнього простору. Об'єкт дослідження: процес розвитку педагогічної думки щодо підготовки учнівства до сімейного життя пізньорадянського періоду. Практичне значення полягає в можливості використання результатів дослідження у змісті психолого-педагогічних дисциплін історико-педагогічного спрямування як демонстрація розвитку педагогічної публіцистики у 70–80-ті рр. ХХ ст. Теоретичні положення щодо педагогічних ідей підготовки молоді до сімейного життя можуть бути використані в розробці аналогічних дисциплін для здобувачів загальної середньої та вищої освіти. Матеріал дисертації становить інтерес із позицій сучасного інтенсивного розвитку гендерного напрямку в освіті як гарний матеріал для демонстрації гендерної матриці радянського суспільства та приклад застосування гендерного підходу для аналізу історико-педагогічних явищ.

2. This research work represents a historical-educational study aimed at systematizing the theoretical perspectives and practical experiences of implementing the idea of youth preparation for family life as it was presented in the pages of the «Family and School» journal during the 1970s and 1980s. The study approaches this topic from a gender perspective. The relevance of this scientific work is determined by the current state of social development in Ukraine, which is reflected in the key societal institution of the family. The family is meant to provide the foundation for individual development, ensuring both moral and material support. As a fundamental social institution, the stability of the family plays a crucial role in the overall development of the state. This is evidenced by various normative and legal acts, making it a priority in the socio-cultural and educational policy landscape. The objective of this dissertation is to characterize the development of the idea of youth preparation for family life as it was presented in the «Family and School» journal during the 1970s and 1980s, considering a gender perspective. The aim is to identify the enduring educational concepts from the late Soviet period that continue to impede the process of implementing gender equality into the national educational landscape. The object of the study is the evolution of pedagogical thought concerning the preparation of youth for family life in the late Soviet period. The practical significance of this research lies in its potential to be applied in the content of psycho-pedagogical disciplines with a historical-pedagogical focus. It can serve as a demonstration of the development of pedagogical journalism in the 1970s and 1980s. The theoretical principles related to pedagogical ideas for youth preparation for family life can be employed in the development of similar disciplines for students in general secondary and higher education.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- Ховрякова Т.І. Методологічне підґрунтя історико-педагогічного висвітлення проблеми підготовки молоді до сімейного життя: принципи дослідження. Інноваційна педагогіка. 2021. Вип. 36. С.39–42.
- Ховрякова Т.І., Шумська Д.І., Дороніна Т.О. Гендерна освіта: тенденції висвітлення питання у сучасному науково-педагогічному дискурсі. Наукові записки. Серія: Педагогічні науки» Центральноукраїнського державного педагогічного університету імені Володимира Винниченка. 2021 (197). С.21–24.
- Ховрякова Т.І., Дороніна Т.О. Гендерні аспекти висвітлення проблеми сім'ї у журналі «Сім'я і школа». Актуальні питання гуманітарних наук. 2023. Вип. 63. С.39–42.
- Ховрякова Т.І., Дороніна Т.О. Гендерна рівність пізньорадянського періоду («Сім'я і школа» 70–80 ті рр. ХХ ст.). Перспективи та інновації науки. 2023. №8(26). С.337–346.

- Ховрякова Т.І., Дороніна Т.О. Гендерна освіта та проблема підготовки молоді до подружнього життя: крапки перетину. PEDAGOGY AND EDUCATION MANAGEMENT REVIEW is Scientific Center of Innovative Researches OÜ (Tallinn, Estonia). 2021. 2(4). P. 4-10.

Наукова (науково-технічна) продукція: вдосконалення експорту освітянських послуг закладів вищої та фахової передвищої освіти України.

Соціально-економічна спрямованість: посилення міжнародного статусу України та її авторитету у світовій освітній громадськості.

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U102730

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дороніна Тетяна Олексіївна
2. Tetiana O. Doronina

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3990-7959

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Криворізький державний педагогічний університет

Код за ЄДРПОУ: 40787802

Місцезнаходження: проспект Гагаріна, буд. 54, Кривий Ріг, Криворізький р-н., 50086, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Цокур Ольга Степанівна
2. Ol'ga S. Tsokur

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9418-0801

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Міжнародний гуманітарний університет

Код за ЄДРПОУ: 26249278

Місцезнаходження: вул. Фонтанська дорога, буд. 33, Одеса, 65009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Рассказова Ольга Ігорівна

2. Olga I. Rasskazova

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6431-0206

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Комунальний заклад "Харківська гуманітарно-педагогічна академія" Харківської обласної ради

Код за ЄДРПОУ: 02125591

Місцезнаходження: провулок Руставелі, буд. 7, Харків, Харківський р-н., 61001, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Департамент науки і освіти Харківської обласної державної адміністрації

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Воровка Маргарита Іванівна

2. Marharyta I. Vorovka

Кваліфікація: д.пед.н., професор, 13.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9651-0990

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Мелітопольський державний педагогічний університет імені Богдана Хмельницького

Код за ЄДРПОУ: 02125237

Місцезнаходження: вул. Гетьманська, буд. 20, Мелітополь, Мелітопольський р-н., 72312, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Потапенко Олег Борисович

